

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL KAPINIŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2006 m. vasario 13 d. Nr. 144
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) 20 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Kapinių tvarkymo taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. lapkričio 26 d. nutarimą Nr. 359 „Dėl Kapinių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1990, Nr. [35-859](#)).

Ministras Pirmininkas

Algirdas Brazauskas

Aplinkos ministras

Arūnas Kundrotas

KAPINIŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kapinių tvarkymo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato kapinių statuso suteikimo ir keitimo, kapinių perdavimo, kapavietės skyrimo ir laidojimo joje, kapinių priežiūros ir kitų su tvarkymu susijusių darbų bei paslaugų atlikimo tvarką. Šios Taisyklės privalomos tvarkant visas kapines, kuriose palaidoti ir (ar) laidojami žmonių palaikai.

2. Į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių tvarkymo klausimus, nenumatytus šiose Taisyklėse, reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) ir kiti teisės aktai.

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Kapas – vieta, kurioje palaidoti žmogaus (žmonių) palaikai.

Kapavietė – aiškus ribas turintis žemės plotas kapinėse, skirtas vieniems ar keliems palaikams laidoti.

Kapinės – žemės sklypas, kuriame yra ir (ar) bus kapai bei kapavietės ir gali būti palaikų laikymo statiniai.

Kapinių statusas – kapinių priskyrimas neveikiančioms, riboto laidojimo ar veikiančioms kapinėms.

Kapinių prižiūrėtojas – juridinis asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens filialą, įregistruotą Lietuvos Respublikoje, kurį savivaldybė ar seniūnija arba juridinio asmens teisės turinti religinė bendruomenė, bendrija ar centras (toliau vadinama – religinė bendruomenė ar bendrija) paskiria prižiūrėti kapines, ar fizinis asmuo, kurį religinė bendruomenė ar bendrija pagal darbo sutartį paskiria prižiūrėti kapines.

Kapinių perdavimo sutartis – šių Taisyklių 10 punkte nustatyta tvarka sudaroma su religine bendruomene ar bendrija žemės panaudos sutartis arba kapinių ar jų dalies tvarkymo ir (ar) laidojimo jose sutartis, arba kita įstatymų nustatyta tvarka sudaryta sutartis, suteikianti teisę naudotis kapinėmis ar jų dalimi.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

4. Žemės sklypas, kuriame yra kapinės, įregistruojamas Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo (Žin., 1996, Nr. [100-2261](#); 2001, Nr. [55-1948](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Kapinėse esančių į Kultūros vertybių registrą įrašytų saugomų kultūros paveldo objektų apsaugą reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas.

II. KAPINIŲ STATUSAS. KAPINIŲ PERDAVIMAS

6. Kapinėms gali būti suteiktas neveikiančių, riboto laidojimo arba veikiančių kapinių statusas. Statusas kapinėms suteikiamas ir keičiamas savivaldybės tarybos sprendimu, gavus Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau vadinama – Departamentas) teritorinio padalinio ir apskrities visuomenės sveikatos centro suderinimą. Pakeitusi kapinių statusą, savivaldybė per 7 darbo dienas informuoja Departamentą.

7. Neveikiančioms kapinėms priskiriamos kapinės, kuriose negali būti naujų palaidojimų dėl nustatytų visuomenės sveikatos saugos, kultūros paveldo apsaugos ar aplinkosaugos reikalavimų neatitikimo. Apie kapinių priskyrimą neveikiančioms savivaldybė praneša vietinėje spaudoje, informacija iškabinama kapinių informacinėje lentoje.

8. Riboto laidojimo statusas nustatomas kapinėms, kuriose nėra vietos naujoms kapavietėms formuoti, tačiau gali būti laidojama esamose kapavietėse, formuojant naujus kapus, arba pakartotinai į esamus kapus, praėjus ne mažiau kaip 20 metų po paskutinio palaidojimo. Laidojimui į Kultūros vertybių registrą įrašytose riboto laidojimo kapinėse reikia Departamento teritorinio padalinio pritarimo.

9. Veikiančiomis kapinėmis laikomos visos kapinės, kuriose gali būti suformuotos naujos kapavietės ir galimi laidojimai.

10. Religinės bendruomenės ar bendrijos savivaldybės nustatyta tvarka gali turėti savo konfesines kapines arba savo teritoriją bendrose kapinėse (toliau vadinama – konfesinės kapinės). Tradicinėms religinėms bendruomenėms ar bendrijoms kapinės ar jų dalis gali būti perduodamos sudarant žemės panaudos sutartį Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)) nustatyta tvarka arba kapinių ar jų dalies tvarkymo ir (ar) laidojimo jose sutartį, arba kita įstatymų nustatyta tvarka. Kitoms (netradicinėms) religinėms bendruomenėms ar bendrijoms konfesinės kapinės gali būti suteiktos pagal savivaldybės su jomis sudarytą kapinių ar jų dalies tvarkymo ir (ar) laidojimo jose sutartį arba kitokia įstatymų nustatyta tvarka. Religinės bendruomenės ar bendrijos rašytinį pageidavimą sudaryti kapinių perdavimo sutartį pateikia savivaldybei, kurios teritorijoje yra kapinės. Savivaldybė nusprendžia, kaip gali būti suteiktos konfesinės kapinės.

III. KAPINIŲ IR KAPAVIEČIŲ TVARKYMAS

11. Rašytinį leidimą laidoti (pagal 1 priedą) savivaldybės tarybos nustatyta tvarka miestuose išduoda savivaldybių institucijos ar jų įgalioti asmenys, kaimo gyvenamosiose vietovėse – seniūnai. Leidimas išduodamas mirusiojo giminaičiams, sutuoktiniui (-ei) ar kitam laidojimą organizuojančiam asmeniui, pateikusiam rašytinį prašymą ir mirties liudijimą. Palaikams palaidoti gali būti skiriama kapavietė vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5x2,5) arba keliems kapams – 7 kv. metrų (2,8x2,5), arba kitokio dydžio pagal kapinių planą. Laidojimo ir kapinių lankymo tvarką konkrečioms kapinėms nustato savivaldybė, o konfesinėms kapinėms – atitinkama religinė bendruomenė ar bendrija. Religinė bendruomenė

ar bendrija per 30 dienų nuo kapinių perdavimo sutarties pasirašymo, jeigu sutartyje nenustatytas kitoks terminas, raštu informuoja savivaldybę (seniūniją) apie konfesinėms kapinėms nustatytą laidojimo ir kapinių lankymo tvarką. Kol religinė bendruomenė ar bendrija nėra nustačiusi laidojimo ir kapinių lankymo tvarkos ir nėra informavusi savivaldybės (seniūnijos), konfesinėse kapinėse laikomasi iki jų perdavimo buvusios laidojimo ir kapinių lankymo tvarkos. Jeigu religinė bendruomenė ar bendrija per 30 dienų nuo kapinių perdavimo sutarties pasirašymo arba kitokį šioje sutartyje numatytą terminą raštu neinformuoja savivaldybės (seniūnijos) apie jos nustatytą laidojimo ir kapinių lankymo tvarką, konfesinėse kapinėse laikomasi savivaldybės nustatytos laidojimo ir kapinių lankymo tvarkos.

12. Kapavietės skiriamos pagal kapinių planą eilės tvarka. Kiekvienas mirusysis laidojamas atskirame kape. Kapo duobės gylis turi būti ne mažesnis kaip 2 metrai. Palaidojus kapavietėje įrengiamas kapo vietą žymintis laikinas ženklas, kuriame nurodomas mirusiojo vardas, pavardė, gimimo ir mirties datos. Pakartotinai laidoti tame pačiame kape galima ne anksčiau kaip po 20 metų.

13. Naujas kapas esamoje kapavietėje gali būti formuojamas tik tuo atveju, jeigu kapavietė turi aiškiai suformuotas ribas. Formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos tik kapinių prižiūrėtojui leidus ir jeigu toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą.

14. Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių priežiūrą organizuoja ir lėšas priežiūrai skiria savivaldybė. Konfesinių kapinių priežiūrą kapinių perdavimo sutartyse numatyta tvarka taip pat gali organizuoti ir (ar) finansuoti religinės bendruomenės ar bendrijos.

15. Kapinės prižiūri savivaldybės (seniūnijos) paskirtas kapinių prižiūrėtojas. Konfesinių kapinių prižiūrėtoją gali paskirti religinė bendruomenė ar bendrija, jeigu tai numatyta kapinių perdavimo sutartyje. Savivaldybė (seniūnija) paskirtąjį konfesinių kapinių prižiūrėtoją supažindina pasirašytinai su religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka. Kai kapinių prižiūrėtoju religinė bendruomenė ar bendrija pagal darbo sutartį paskiria fizinį asmenį, už šiose Taisyklėse nustatytų reikalavimų kapinių prižiūrėtojui laikymąsi atsakinga jį paskyrusi religinė bendruomenė ar bendrija.

16. Kapinių prižiūrėtojas kapinėse turi palaikyti švarą ir tvarką, tvarkyti kapaviečių skyrimą, atlikti kitas šiose Taisyklėse ir sutartyje su savivaldybe (seniūnija), religine bendruomene ar bendrija numatytas funkcijas. Kapinių prižiūrėtojas užtikrina, kad kapinės būtų aprūpintos vandeniu (iš gręžinių, šachtinių šulinių, centralizuoto vandentiekio tinklų, vanduo atvežamas cisternomis pagal nustatytą grafiką ir panašiai) ir nustatytą tvarka surenkamos ir išvežamos į sąvartyną kapinėse susidarančios atliekos.

17. Prie įėjimo į kapines įrengiama informacinė lenta, kurioje užrašomas kapinių pavadinimas ir statusas, kapinių prižiūrėtojo duomenys (pavadinimas (pavardė), adresas, darbuotojų, į kuriuos galima kreiptis dėl informacijos, vardai, pavardės, telefonų numeriai, darbo laikas), laikas, kada kapinėse galima laidoti ir jas lankyti, kapinių schema ir kita reikiama informacija. Jeigu kapinėse yra į Kultūros vertybių registrą įrašytų kultūros paveldo

objektų, šie objektai išvardijami informacinėje lentoje, o kapinių schemoje pažymimos jų buvimo vietos.

18. Visi laidojimai, kapaviečių statiniai ir jų rekonstravimo darbai registruojami 2 priede nurodytame laidojimo ir kapaviečių statinių registravimo žurnale (toliau vadinama – žurnalas). Žurnalą pildo ir saugo kapinių prižiūrėtojas. Kiekvienoms kapinėms pildomas atskiras žurnalas. Žurnalas saugomas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. [57-1982](#)) nustatyta tvarka.

19. Už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė (toliau vadinama – atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo). Jo duomenys nurodomi žurnale. Kapinių prižiūrėtojas šiuos asmenis supažindina su šiomis Taisyklėmis ir savivaldybės arba religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka. Atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo turi kapavietę prižiūrėti arba sudaryti jos priežiūros sutartį su kitais asmenimis, kad kapavietė būtų tvarkinga. Atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo privalo pašalinti pažeidimus ar atlyginti žalą, kuriuos jis, įrengdamas kapo paminklą, antkapį ar atlikdamas kitus kapavietės tvarkymo darbus, padarė kapinėms ir kitoms kapavietėms. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektams padaryti pažeidimai ir žala atlyginami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Jeigu asmuo, įrašytas žurnale atsakingu už kapavietės priežiūrą, miršta arba dėl kitų priežasčių negali rūpintis kapavietės priežiūra, jo giminaičiai, sutuoktinis (-ė) arba kapavietėje palaidotų mirusiųjų giminaičiai ir sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už kapavietės priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtojui. Kapinių prižiūrėtojas žurnale padaro reikiamus pakeitimus.

21. Kapavietėje laidoti kitus mirusiuosius leidžiama tik atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens prašymu. Miręs atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo gali būti palaidotas toje kapavietėje, jeigu joje pagal šių Taisyklių 12 ir 13 punktus galimi nauji laidojimai.

22. Kilę tarp giminaičių, sutuoktinio (-ės) ir kitų suinteresuotų asmenų nesutarimai dėl atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens paskyrimo ir laidojimo joje gali būti sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

23. Jeigu kapavietė netvarkoma daugiau kaip metus, kapinių prižiūrėtojas raštu įspėja atsakingą už kapavietės priežiūrą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti. Jeigu per metus nuo įspėjimo kapavietė nesutvarkoma, kapinių prižiūrėtojo iniciatyva savivaldybė (seniūnija) arba religinė bendruomenė ar bendrija, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, gali sudaryti komisiją, kuri pripažintų šią kapavietę neprižiūrima, ir tada jos tvarkymas būtų organizuotas šių Taisyklių 25 punkte nustatyta tvarka.

24. Karių, sukilėlių, pasipriešinimo okupantams dalyvių ir kitas neveikiančias kapines, kapavietes ir pavienius kapus gali prižiūrėti (tvarkyti) Krašto apsaugos ministerijos įgalioti asmenys, asociacijos, kitos suinteresuotos organizacijos, sudariusios tokių kapų priežiūros

sutartį su savivaldybe (seniūnija) arba religine bendruomene ar bendrija, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija. Sutartyje numatoma, kokias priežiūros funkcijas atliks šie asmenys ar organizacijos.

25. Šių Taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių priežiūrą organizuoja savivaldybė (seniūnija) arba religinė bendruomenė ar bendrija, kuri pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja konfesinių kapinių priežiūrą. Asmenys, pageidaujantys tvarkyti neprižiūrimas kapavietes, raštu kreipiasi atitinkamai į savivaldybę (seniūniją) arba religinę bendruomenę ar bendriją. Asmuo gali būti paskirtas atsakingu už neprižiūrimos kapavietės priežiūrą savivaldybės sprendimu, o konfesinėse kapinėse, kurių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, – religinės bendruomenės ar bendrijos leidimu. Tokios kapavietės toliau prižiūrimos pagal šių Taisyklių 19 punktą. Tolesnio laidojimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse tvarką ir sąlygas nustato savivaldybė, konfesinėse kapinėse – religinė bendruomenė ar bendrija.

26. Palaikus perlaidoti galima tik gavus apskrities visuomenės sveikatos centro, savivaldybės (seniūnijos), konfesinėse kapinėse – ir religinės bendruomenės ar bendrijos rašytinį sutikimą. Jeigu palaikus ekshumuoti reikalauja ikiteisminio tyrimo institucijos ar teismas, papildomai reikia vienos iš šių institucijų rašto. Atkasant kapą, turi dalyvauti kapinių prižiūrėtojas.

27. Kapo paminklai, antkapiai, kapavietės tvora ir kiti statiniai statomi ir rekonstruojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu. Statant ir (ar) rekonstruojant kapo paminklus, antkapius ir kitus statinius, informuojamas kapinių prižiūrėtojas, kuris žurnale įrašo kapavietės statinių statymo ir (ar) rekonstravimo datas.

28. Norint statyti, rekonstruoti ar remontuoti kapo paminklus, antkapius ir kitus kapavietės statinius į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse, reikia Departamento teritorinio padalinio pritarimo. Taikomi šie kapo paminklų, antkapių ir kitų kapavietės statinių statymo, rekonstravimo ar remonto riboto laidojimo kapinėse, įsteigtose iki 1940 metų, ir neveikiančiose kapinėse apribojimai ir papildomi reikalavimai:

28.1. nauji kapo paminklai ir antkapiai jose gali būti statomi, jeigu jų nebuvo visai ar jie buvo laikini, jeigu seni susidėvi ar pripažįstami sukeliančiais avarijos grėsmę;

28.2. nauji statiniai jose gali būti statomi laikantis šių reikalavimų:

28.2.1. statoma iš natūralių arba istoriškai būdingų konkrečioms kapinėms medžiagų;

28.2.2. paminklo aukštis – ne daugiau kaip 1,2 metro nuo žemės paviršiaus;

28.2.3. jeigu kapavietė yra šlaite, atsižvelgiant į šalia esančių kapaviečių padėtį, galima formuoti iki 0,5 metro aukščio atraminę sienelę, išskirtiniais atvejais dėl reljefo ypatumų atraminė sienelė gali būti aukštesnė;

28.2.4. kapavietė aptveriami ir įrengiami naudojant būdingus konkrečioms kapinėms analogus, kapo vietai žymėti numatant kapo apvadą ar plokštę.

29. Kapinėse esantys statiniai prižiūrimi pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytą statinių naudojimo ir priežiūros tvarką.

30. Kapinėse augantys želdiniai prižiūrimi ir tvarkomi pagal želdinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

31. Naujos kapinės įrengiamos ir esamos plečiamos pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parengtus teritorijų planavimo dokumentus.

32. Teritorijų planavimo dokumentai esamoms kapinėms plėsti pradedami rengti nustatyta tvarka suformuotiems ir įregistruotiems Nekilnojamojo turto registre žemės sklypams.

33. Projektuojant naujas kapines gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena įvairioms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms priklausantys gyventojai, religinių bendruomenių ir bendrijų pageidavimu kapinių teritorija gali būti suskirstyta kvartalais, kurie įrengus kapines perduodami religinėms bendruomenėms ar bendrijoms šių Taisyklių 10 punkte nustatyta tvarka.

IV. KAPAVIEČIŲ (KAPŲ) IDENTIFIKAVIMAS

34. Asmenys, norintys identifikuoti kapinėse artimųjų giminaičių, sutuoktinio (-ės) kapą ir tapatybę jame palaidotų asmenų, kurių palaidojimo vietą žyminčių kapo paminklų, užrašų ant paminklų ar duomenų kapinių žurnale neišlikę, turi:

34.1. pateikti rašytinį prašymą savivaldybei, kurios teritorijoje yra kapinės;

34.2. prašyme nurodyti giminystės ryšius ir jiems žinomas aplinkybes, dėl kurių neišlikę duomenų apie kapą;

34.3. pateikti visus turimus duomenis apie kapavietę (kapą) ir joje (jame) palaidotus asmenis. Prie prašymo pridedami jo pagrįstumą įrodantys dokumentai (išrašai iš bažnytinių mirimų knygų, civilinės metrikacijos įstaigų ar seniūnijų seniūnų išduoti mirties liudijimai, nuotraukos ir kita).

35. Sprendimą dėl kapavietės ar kapo identifikavimo priima savivaldybės institucijos ar jų įgalioti asmenys pagal pateiktą medžiagą ir patikrinę kapavietę (kapą). Šiuo atveju palaidoto asmens tapatybei nustatyti ekshumacija ir biologiniai-medicininiai tyrimai neatliekami. Jeigu identifikuojamas kapas yra konfesinėse kapinėse, sprendimas priimamas gavus religinės bendruomenės ar bendrijos sutikimą. Sprendimas dėl kapavietės (kapo) identifikavimo į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse derinamas su Departamentu.

36. Priimtą sprendimą savivaldybė pateikia kapinių prižiūrėtojų, kuris identifikuotos kapavietės (kapo) duomenis įrašo į žurnalą. Priimtą sprendimą identifikuoti kapą konfesinėse kapinėse savivaldybė taip pat pateikia atitinkamai religinei bendruomenei ar bendrijai.

V. KAPINIŲ PANAIKINIMAS

37. Nutarimą panaikinti kapines, pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę, priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Palaikų perlaidojimo ir kapaviečių statinių perkėlimo tvarka nustatoma nutarime dėl kapinių panaikinimo.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Kitus šiose Taisyklėse nenumatytus kapinių tvarkymo klausimus sprendžia savivaldybių institucijos.

Kapinių tvarkymo taisyklių
1 priedas

LEIDIMAS LAIDOTI

Mirusiojo asmens:

pavardė _____

vardas _____

gimimo data _____

mirties data _____

Kapinių:

pavadinimas _____

kvartalo numeris _____

kapavietės numeris _____

kapavietės dydis _____

(atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens vardas, pavardė)

(leidimą išdavusio asmens vardas, pavardė, pareigos ir parašas)

(leidimo išdavimo data)

LAIDOJIMŲ IR KAPAVIEČIŲ STATINIŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

(kapinių pavadinimas, adresas)

(kapinių prižiūrėtojo pavadinimas (arba vardas, pavardė), adresas)

[illegible]